

Posudek oponenta diplomové práce

Jméno diplomantky:	Barbora Bláhová
Téma práce:	Mezinárodněprávní ochrana lidských práv v oblasti životního prostředí
Rozsah práce:	58 stran vlastního textu (počet znaků odpovídá předpisům)
Datum odevzdání:	12. 5. 2016

1. Aktuálnost (novost) tématu

Téma ochrany lidských práv v oblasti životního prostředí je jednoznačně aktuálním tématem mezinárodního práva. Svědčí o tom jak zvyšující se množství se stavem životního prostředí spojených přírodních katastrof, tak aktivita lidských společností. Nelze opomenout snahy mezinárodního společenství dosáhnout snížení emisí CO² a dalších skleníkových plynů do atmosféry, stejně jako mnohé aktivity nevládních organizací lobujících za zájmy nejen lidské ale i přírodní.

Lidská práva jsou zcela jistě podmíněna životem v prostředí jej umožňujícím, tudíž jsou hledány různé metody, jak ochranu přírody a lidských práv skloubit. Sama diplomantka zmiňuje tzv. greening lidských práv, či vytváření zvláštních práv kolektivních či individuálních. Stejně tak existují jak práva hmotná tak procesní, avšak jejich vymahatelnost stále zůstává problematickou, což diplomantka rovněž podotýká. Z pohledu volby tématu a jeho aktuálnosti tedy nelze diplomantce nic vytknout.

2. Náročnost tématu:

Vzhledem ke shora zmíněným problémům spojeným s faktem, že se dle názorů mnohých ani o lidská práva v oblasti práva na ochranu životního prostředí nejedná, je toto téma náročné na pochopení i zpracování. Zároveň v sobě skrývá mnohá politická kritéria, kterých by si měl autor práce v této oblasti být rovněž vědom.

Vstupních „údajů“ právního charakteru je nepřehledné množství, mnohé prameny jsou však soft law charakteru a pokud jsou charakteru hard law, pak především v regionálních úpravách. Diplomantka tyto prameny analyzovala, zobecnila jejich obsah a provedla tu více, tu méně úspěšné analytické závěry.

3. Hodnocení práce

Práce je pojata formou komentáře a popisu existujícího stavu. Škodou je, že si diplomantka v úvodu jasně nevymezila výzkumnou otázku, ke které by v průběhu práce našla odpovědi. Přesto, na mnoha místech dochází k zajímavým právním otázkám, které leckdy zajímavě zodpovídá.

Diplomantce se podařilo identifikovat hodnotné zdroje v podobě jak mezinárodních smluv, tak rozsudků různých mezinárodních orgánů zabývajících se dozorem nad dodržováním lidských práv.

Nejvíce se práce soustředí na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva, avšak neomezuje se pouze na ni. Přesto bych doporučil, aby v některých popisných částech více reflektovala aplikaci popisovaných norem. Například v části práce, kde popisuje procesní environmentální práva, se nabízí rozebrat vnitrostátní judikaturu českých soudů ohledně tzv. procesu EIA,

kteřá je v ČR poměrně bohatá. Koneckonců se i při posuzování vlivu na životní prostředí při rekonstrukci elektrárny v ČR pokoušel do řízení vstoupit i jeden z tzv. potápějících se států. Práce je poměrně logicky stavěna, ovšem někdy dochází k nejasnostem. Příkladem je rozebírání regionálních úprav v kapitole 2 nazvané Environmentální lidská práva v univerzálním systému ochrany lidských práv.

Diplomantka využila standardní rozsah pramenů. Rozhodně by však u mezinárodních smluv nemělo zůstatvat pouze u uvedení jejich názvu a roku sjednání. Obvyklým způsobem je alespoň uvést jejich registrační kód v United Nations Treaty Series. Některé v textu citované prameny dokonce v bibliografii nejsou uvedeny (pozn. pod čarou 37). Rovněž by měly být citace uváděny v kurzívě, aby se dostatečně odlišily od ostatního textu.

Pokud se týče formátu uvádění poznámek pod čarou, měla by jej diplomantka sjednotit. Obvykle se poznámka pod čarou uvádí až za tečku/čárku a případně i uvozovky, ne mezi ně (tedy příklad,[poznámka pod čarou] nebo „příklad“[poznámka pod čarou] a ne příklad[poznámka pod čarou]. nebo „příklad,[poznámka pod čarou]“).

S výše zmíněnými výjimkami je práce jazykově a formálně velmi kvalitně pojatá, s minimálním množstvím překlepů či chyb.

4. Otázky k zodpovězení při obhajobě:

Na straně 22 diplomantka opakovaně hovoří o Americké úmluvě o lidských právech, když má přítom na mysli její San Salvadorský protokol. Jaké známe druhy protokolů k mezinárodním smlouvám o lidských právech a jsou považovány za součást úmluv?

Jak je z kvalitativního hlediska reflektován proces EIA v českém právním prostředí (legislativně i judikatura)?

Považujete judikaturu ESLP za greening práv nebo soudcovské dotváření práva?

5. Doporučení k obhajobě a navržený klasifikační stupeň

Práci považuji za odpovídající standardům kladeným na studenty PF UK a k obhajobě ji doporučuji s navržením kvalifikačního stupně *velmi dobře*, a to s podmínkou zodpovězení položených otázek.

V Praze dne 14. 6. 2016

Mgr. Milan Lipovský, Ph.D.